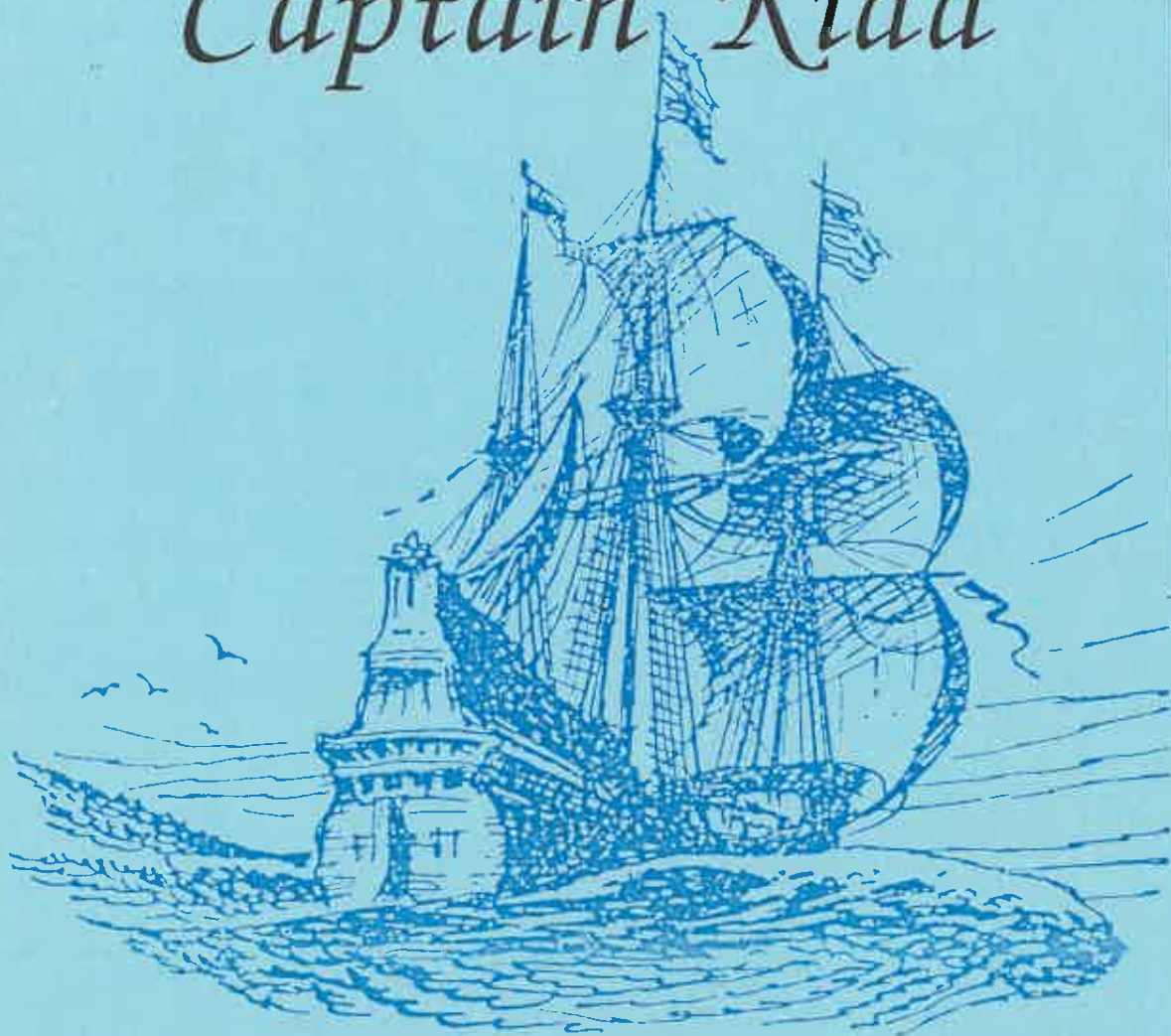

*In het spoor
van
Captain Kidd*

*Themaboek
LSW '92*

Inhoudsopgave

1 Inleiding	1
<i>Verskillende voorbereidingsgroepjes</i>	1
<i>Afstemming en communicatie</i>	1
<i>De "Wageningse School"</i>	1
2 Thema algemeen	2
<i>Het verschijnsel thema - waarom?</i>	2
<i>Het verschijnsel thema - hoe?</i>	3
<i>Randvoorwaarden</i>	4
3 Een geschikt themaverhaal voor de LSW	5
<i>Clichés</i>	5
<i>Twee verhaallijnen</i>	5
<i>Zondebok</i>	5
4 Achtergronden bij het thema-verhaal'	6
<i>Politieke redenen</i>	6
<i>Maatschappelijke en economische redenen</i>	6
<i>Een werkloos zeeman</i>	7
<i>De gouden eeuw van de piraterij</i>	7
5 Samenvatting - De Schat van Captain Kidd	8
<i>Oak Eiland</i>	9
<i>Schatkaart</i>	9
6 Thema-verhaal LSW '92 - In het spoor van Captain Kidd	10
<i>De schatzoekers</i>	10
<i>De voormalige bemanning</i>	10
<i>De zeereis</i>	11
<i>Vraagtekens</i>	11
<i>Schatgraven</i>	11
<i>Terugreis</i>	11
7 De voormalige bemanning van de Adventure Galley	12
<i>Barbier/chirurgijn</i>	13
<i>Bootsman</i>	13
<i>Kanonniër</i>	13
<i>Klerk</i>	13
<i>Kokkin</i>	14
<i>Konstabel</i>	14
<i>Kwartiermeester</i>	14
<i>Marketenster</i>	14
<i>Scheepsjongen</i>	14
<i>Uitkijk/zanger</i>	14
8 Vormgeving en huisstijl	16
<i>Vormgeving</i>	16
<i>Huisstijl</i>	16

1 Inleiding

Binnen vele Scoutingactiviteiten op nationaal, regionaal en lokaal niveau wordt gewerkt met thema. Vele Scoutingleiders en jeugdleden zijn er weleens mee in aanraking gekomen. Werken met een thema is leuk en geeft de meeste stafleden een schat aan ideeën voor posten en spelletjes.

Op de Landelijke Scouting Wedstrijden heeft thema altijd een rol gespeeld; soms meer, soms minder, maar het was er altijd een onderdeel van.

Verschillende voorbereidingsgroepjes

De onderdelen van de LSW (thema, opdrachten, hike, postenspel, kampkrant enz.) worden georganiseerd door verschillende voorbereidingsgroepjes. Deze groepjes functioneren min of meer onafhankelijk van elkaar. Zij worden gevormd door mensen van diverse Scoutinggroepen verspreid over heel Nederland. Ook de wedstrijdmedewerkers zijn afkomstig van verschillende Scoutinggroepen.

Er kan gesteld worden dat er geen duidelijke gemeenschappelijke Scoutingcultuur of thematraditie is. Ieder neemt zijn of haar eigen ideeën mee over programmeren, omgaan met deelnemers en kwaliteitseisen die je stelt aan deelnemers, stafleden en de activiteit.

Afstemming en communicatie

Deze twee constatering, diverse op zichzelf staande voorbereidingsgroepjes en verschillende Scoutingculturen, maken een goede afstemming van programma-onderdelen op elkaar en goede communicatie tussen de medewerkers noodzakelijk.

Een belangrijke rol in die afstemming is weggelegd voor het thema. Toegegeven, de LSW is uiteraard méér dan thema. Het thema is echter het element dat samenhang moet brengen in de LSW (zie ook H2). Daarnaast is het thema elk jaar "het gezicht" van de LSW. Daarom is er dit themaboek om te zorgen voor een goede afstemming van alle on-

derdelen en te proberen een soort gemeenschappelijke Scoutingcultuur en thematraditie binnen het LSW-stafteam te creëren.

De "Wageningse School"

In het navolgende is er een heleboel (ook in algemene zin) opgeschreven over thema. Uiteraard is deze notitie geen thema-bijbel. Het is een mening over werken met een thema zoals die aangehangen wordt door Scouting die Wiltgraeff uit Wageningen. Een mening en methode gebaseerd op ervaringen opgedaan met de eigen groep en talloze nationale, regionale en lokale activiteiten. Het is een persoonlijke visie en zeker niet de waarheid, de weg en het leven wat betreft thema. Andere mensen hebben misschien een andere mening gebaseerd op andere ervaringen. Alles is werkbaar als je er zelf maar lekker bij voelt.

De "Wageningse School" wat betreft thema maken wordt uiteen gezet in het onderdeel "Werken met een thema", daarna wordt het thema van de LSW uiteengezet voorzien van de nodige achtergrondinformatie. De themawerkgroep hoopt dat iedereen enthousiast aan de slag gaat met dit themaboek en dat er in perfecte samenwerking een samenhangende, hoogstaande en prachtig gevisualiseerde LSW ontstaat waar iedereen trots op kan zijn.

Wageningen/Apeldoorn januari 1992
themawerkgroep LSW
Martin Vastenhout
Wilma Nieuwenburg

2 Thema algemeen

Rond het begrip thema zijn er een aantal zaken die nadere aandacht verdienen:

- Het verschijnsel thema - waarom?
- Het verschijnsel thema - hoe?
- De randvoorwaarden

Het verschijnsel thema - waarom?

Thema betekent volgens het woordenboek "grondgedachte" of "rode draad". Een thema kan dus opgevat worden als een rode draad of verbindend element tussen gebeurtenissen tijdens een activiteit. De functie van een thema kan driedelig zijn:

Smeuïger

Een activiteit krijgt een bepaalde meerwaarde doordat er samenhang in een reeks van activiteiten komt. Er zit een kop en staart aan, activiteiten hebben een bepaalde reden. Je gaat niet meer op hike omdat Scouts dat nu eenmaal doen, maar omdat de Ruimterovers van Droedelië de Tijdgatenkaart van Vader Tijd hebben gestolen en dat ding moet absoluut terugkomen.

De Gulden Regel is; hoe meer activiteiten er aan het thema gelinkt zijn, hoe sterker de samenhang is in hike, kamp of weekend. Met een thema kunnen activiteiten ook een doel krijgen; de oplossing van een geheim, het vinden van een schat, de ontmaskering van een misdadige organisatie. Wanneer er gewerkt wordt met een einddoel komt dit doorgaans de motivatie der deelnemers ten goede.

Samenhang

Een activiteit met een thema wordt smeuijger. Het is leuker, gekker, verrassender en grappiger. Als deelnemer kan je je kostelijk vermaken als er allerlei stafleden in rare pakken ongebruikelijke fratsen uithalen en zich door de bank genomen gedragen alsof ze zo gek zijn als een deur. Voorwaarden hierbij zijn dat de desbetreffende stafleden niet gehinderd worden door gêne of verlegenheid, anders komt het niet over.

Doelstellingen

Binnen Scouting wordt door volwassenen met kinderen en jongeren gewerkt, dus of je nu wilt of niet je bent als staflid bezig met zoiets als "vorming". Dit is een feit dat niet te ontkennen valt, binnen elke jeugdbeweging wordt geprobeerd kinderen iets bij te brengen dus ook bij Scouting. We hebben niet voor niets een spel-aanbod en daarover is grondig nagedacht. Het kan geen kwaad een beetje bewust met dat vormingsaspect bezig te zijn.

In dit verhaal staat het stukje over "doelstellingen" op de laatste plaats. Dat is niet voor niets gedaan. Op de eerste plaats moeten de deelnemers een leuke tijd hebben en als ze daar iets nuttigs uit meepikken is dat meegenomen. Doelstellingen zijn niet onbelangrijk, het plezier van de kinderen staat echter centraal.

Binnen de onderwijskundige theorie wordt er onderscheid gemaakt tussen drie groepen doelstellingen:

- psycho-motorische doelstellingen
- cognitieve doelstellingen
- affectieve doelstellingen

De eerste groep heeft te maken met de vaardigheid van je lichaam (de motoriek), je eigen veters strikken bijvoorbeeld. Het leggen van knopen en sjorringen, sport enz.

De tweede groep heeft te maken met kennis. Voorbeelden zijn: hoe werkt een kompas, wat zijn de windstreken, hoe zet ik een tent op, hoe stook ik een vuur. De LSW draaien voor een belangrijk deel op het toetsen van kennis en vaardigheid.

De derde groep heeft te maken met normen en waarden. Affectieve doelstellingen komen aan de orde bij de samenwerking binnen de ploeg, manier van leiding geven van de PL, het bedenken van sketches en andere opdrachten waarmee een beroep wordt gedaan op de creativiteit van de ploeg. Deze doelstellingen staan niet voor niets in deze volgorde. Je moet eerst je veters leren strikken en pas later kom je toe aan zaken als de stelling van Pythagoras of een discussie over discriminatie.

Als je werkt met een thema krijg je te ma-

ken met de laatste groep doelstellingen, de affectieve doelstellingen. Je kan in een verhaal of thema spelenderwijs zaken aan de orde stellen als discriminatie, rolpatronen, armoede enz. Op die manier kan je deelnemers aan het denken zetten zonder al te beleerend te worden. De Groepshike van de HIT in Harderwijk is een goed voorbeeld van een activiteit waarop heel bewust met affectieve doelstellingen wordt gewerkt.

Bij het thema van de LSW spelen affectieve doelstellingen ook een rol. Daarover meer in hoofdstuk 3: Een themaverhaal voor de LSW.

Conclusie

Kortom: een thema kan een activiteit iets extra's meegeven, een bepaalde meerwaarde, waardoor die activiteit uitstijgt boven een losse verzameling van kaart en kompas, kampeer, pionier en spelachtige activiteiten.

Het verschijnsel thema - hoe?

Bij thema's kan aangetekend worden dat ze leuker worden als deelnemers en stafleden zich laten meeslepen door het verhaal, net als bij een spannend boek of goede film (identificatie).

Dat laten meeslepen door het verhaal is een proces dat zich "tussen de oren" afspeelt. De ervaringen van de themawerkgroep hebben een aantal vuistregels opgeleverd die er bij toepassing doorgaans voor zorgen dat dit proces goed opgestart en gecontinueerd kan worden en zorgen voor de zo noodzakelijke inleving bij staf en deelnemers; inleving is de belangrijkste randvoorwaarde voor een geslaagd thema.

Knallend begin

Zorg voor een knallende opening. Een goed begin is het halve werk en de eerste klap is een daalder waard. Zorg ook voor een duidelijk eind, niets is zo onbevredigend als een boek of film met een onduidelijk slot.

Visualiseer alles

Geef het thema vorm als temperamentvol-totaaltheater. Visualiseer het thema zoveel mogelijk. Bouw decors, maak een inleidende video, zorg voor kostuums, schmink jezelf,

besteed aandacht aan de vormgeving van routeboekjes en ander info-materiaal.

Het is nog steeds zo dat wij bij onze waarneming voor het grootste deel gebruik maken van onze ogen en dat wordt in dit tijdperk van beeldschermen en Veronica alleen maar sterker. Zorg er dus voor dat je de ogen stimuleert, die prikkels komen terecht in de hersenen en dat is de plek waar de thema-inleving zich voltrekt. Anders gezegd je moet niet 75% van de tijd lullen over het verhaal en 25% van de tijd besteden aan de visualisatie ervan. Je moet 10% van de tijd lullen over het verhaal en 90% van de tijd besteden aan visualisatie. Het werkt, echt waar.

Rotwisseling

Dwing de deelnemers niet om een rolwisseling te ondergaan. De deelnemers voelen zich daar ongemakkelijk bij. Laat ze vrij om het thema "in" te stappen wanneer ze er klaar voor zijn.

Het goede voorbeeld

Geef als staf lid altijd en eeuwig tot in de dood een consequent voorbeeld. Als jij het thema niet serieus neemt, waar haal jij dan de arrogantie vandaan om van de deelnemers te verwachten dat ze het thema serieus nemen. Accepteer gewoon het feit dat je voor gek staat en dat de deelnemers je uitlachen, leef je in en leef je uit en de deelnemers volgen wel. Valse schaamte is de dood van ieder thema.

Simpelheid en clichés

Een thema moet bovenal SIMPEL en CLICHE-matig zijn. Genuanceerde verhalen zijn alleen over te brengen in kleine groepen met intensieve begeleiding. Helden zijn helden en boeven zijn boeven. De wereld is zwart-wit, grijstinten geven alleen maar aanleiding tot verwarring en leveren bij de deelnemers gedachtenkronkels op die je niet voor mogelijk had gehouden.

Bekendheid

Een bestaand overbekend verhaal of figuur als basis voor het thema nemen is altijd sterk. Iedereen kan zich daar een beeld bij vormen en de thema-inleving begint dan al op het moment dat de deelnemers de titel van het

thema onder ogen krijgen. Deelnemers zijn eerder betrokken bij Lucky Luke en Pony-Express-Post-Kontrakt-Race dan bij Vader Tijd en de Ruimterovers van Droedelië.

Randvoorwaarden

De LSW is één van de landelijke jeugdleden-activiteiten. Uit heel Nederland komen er jeugd- en stafleden naar toe. Dat betekent dat er "iets" andere randvoorwaarden zijn dan wanneer je een thema binnen je eigen groep vormgeeft.

Groepsgrootte en -differentiatie

Op de LSW is een grote groep deelnemers. Bovendien is ze erg gedifferentieerd. Elke deelnemersploeg heeft haar eigen beginsituatie wat betreft thematraditie en Scoutingcultuur.

Differentiatie binnen het stafteam

De LSW wordt gedraaid door een niet op elkaar ingespeeld stafteam. Ook zij hebben een eigen thema- en Scoutingverleden.

Differentiatie binnen de voorbereiding

De activiteiten op de LSW worden door verschillende subgroepen voorbereid. Deze activiteiten staan min of meer op zichzelf.

Motivatie deelnemers

De deelnemers op de LSW komen naar een wedstrijd. Een groot deel van de deelnemers is prestatiegemotiveerd. Thema is voor hen bijzaak.

Voorgeschiedenis

Alle deelnemers zijn op de DSW geweest. Er is een voorgeschiedenis. Op de DSW zijn sommige deelnemers geconfronteerd met een thema-verhaal.

Wat zijn de consequenties van deze randvoorwaarden?

De eerste 3 randvoorwaarden maken de vuistregels simpelheid en vermaardheid extra belangrijk. Voor een geslaagd thema-verhaal dat aanspreekt bij een dermate gedifferentieerde staf- en deelnemersgroep dient dat verhaal op zijn minst de nodige simpelheid en bekend-

heid te bezitten.

De vierde randvoorwaarde heeft als consequentie dat een deel van de deelnemers op voorhand minder geïntereseerd is in de inhoud van het thema, maar meer op het feit dat je er punten mee kunt halen. Dat betekent dat het thema vooral moet prikkelen, aan moet spreken.

De vijfde randvoorwaarde betekent dat het voor de deelnemers van de LSW prettig is als DSW- en LSW-thema op elkaar aansluiten. Continuïteit is voor deelnemers een prettig iets, onlogische sprongen tussen deze twee activiteiten leiden tot verwarring, onzekerheid en frustratie.

4 Achtergronden bij het thema-verhaal

De gouden eeuw van de piraterij duurde slechts dertig jaar en liep van ongeveer 1690 tot 1720. In die dertig jaar vormden piraten en zeerovers een regelrechte bedreiging voor de wereldhandel en voor de economie van sommige landen. Die explosie van piraterij kwam niet zomaar uit de lucht vallen, daarvoor waren diverse oorzaken aan te wijzen. Er was een veelheid aan politieke, maatschappelijke en economische redenen waarom er ineens duizenden zeelieden van eerlijk zeemanschap overgingen tot piraterij.

Politieke redenen

Strijd om de wereldheerschappij

De wereld was voor het eerst tot in alle uithoeken bekend en schepen zwerdmen uit over alle wereldzeeën en proberen voor god en vaderland de mooiste gebieden in te pikken. Spanje was op zijn retour als wereldmacht. Engeland, Frankrijk en Holland streden om de erfenis en waren onderling aan het uitvechten wie de nieuwste wereldmacht zou worden. Tussen deze landen was het bijna constant oorlog te land en ter zee. Elk land had zodoende een behoorlijk grote oorlogsvloot. Maar het was ook weleens géén oorlog. En dan zat je opgescheept met oorlogsschepen met grote bemanningen die niks deden en alleen maar geld kosten. Géén punt, de schepen werden opgelegd en de bemanning op de kade gegooid. De marine-havens in heel Europa zaten dan vol met werkloos uitschot en uitkeringen waren er niet.

Kaapvaart

Daarnaast werd in in oorlogstijd het fenomeen van de kaapvaart gebezigd. Dat was niets meer of minder dan gelegaliseerde piraterij. Een zwaar bewapend schip kreeg een brief van koning en regering mee dat het ze in oorlogstijd toegestaan was koopvaardischepen van de vijand te plunderen. (En uiteraard niet-christen schepen, maar daar had je geen brief voor nodig.) Maar het kon gebeuren dat de oorlog

was afgelopen, en het even duurde voordat dat nieuws een halve aardbol verder bekend raakte. Evenzo zat de scheepvaartwereld toen net zo ingewikkeld in elkaar als nu. Een schip van Hollandse reders met een Engelse bemanning en een lading uit Frankrijk was heel gewoon. Als Engeland en Frankrijk oorlog hadden vonden ze het **allebei** een legale prijs om te nemen, ondanks het feit dat het schip Hollands eigendom was. De scheidslijn tussen kaapvaart en piraterij was vaag en werd door verantwoordelijke regeringen weleens achteraf bepaald wanneer er een diplomatiek incident dreigde te ontstaan. Marineman, kaper, piraat, wat was nou eigenlijk het verschil?

Maatschappelijke en economische redenen

Het leven is hard en onrechtvaardig

Voor zowel de gewone landrot als een doorsnee zeeman was het bestaan in de 17^e eeuw geen pretje. Het was hard, wreed en onrechtvaardig en er was veel extreme armoede. Straffen op overtredingen waren ongewoon zwaar. Het stelen van een brood kostte je bijvoorbeeld je rechterhand. Het leven aan boord van een 17^e eeuwse zeilschip, van zowel de koopvaardij als de marine, was de moeite niet echt waard. Bedorven water, brood dat uit zichzelf bewoog, stinkende vis en vlees, ziektes en keiharde lijfstraffen. Stokslagen, zweepslagen en kielhalen waren heel gewoon. De samenleving was autoritair georganiseerd en een hoger geplaatste had altijd gelijk.

Armoede en verleiding

Daarnaast was de rijkdom nogal oneerlijk verdeeld. In 1688 ging in Engeland driekwart van het nationale inkomen naar een vijfde van de bevolking. De lonen waren laag. Een goed zeeman verdiende in die dagen £ 1 per maand. Op land verdiende je nog niet de helft. Na een reis van een jaar had je dus £ 12 verdiend. De beroemde piratentocht van Captain Thomas Tew naar de kusten van Arabië en Indië leverde elk bemanningslid £ 1200 op..... Tja.

3 Een geschikt themaverhaal voor de LSW

Clichés

Voor een goed LSW-themaverhaal moet je zoeken naar cliché-matige figuren of verhalen die op eenvoudige wijze te visualiseren zijn. Daarmee voldoe je aan de belangrijkste randvoorwaarde van inleven/aanspreken/prikkelen. Als dat gelukt is komt de rest vanzelf.

Voorbeelden van cliché-matige figuren zijn: cowboys, indianen, astronauten, zeerovers enz. De verhalen die daarbij horen zijn: Lucky Luke, Arendsoog, De laatste der Mohikanen, Ivanhoe, De Drie Muskietiers, Reis naar de maan, De Schat van Captain Kidd en ga zo maar door.

Dit jaar kiezen we voor piraten en zeerovers. Iedereen heeft daar een geromantiseerd en spectaculair beeld bij, er begint zich bij de meeste mensen direct een beeld te vormen. De "tussen de oren"-beleving begint meteen. Er zijn veel piratenverhalen die allemaal neerkomen op het zoeken naar een schat gepaard aan talloze avonturen.

Twee verhaallijnen

Het thema wordt gebaseerd op het verhaal "De Schat van Captain Kidd". Dit verhaal is gekozen omdat het aanknopingspunten biedt om het affectieve aspect aan de orde te laten komen. Het verhaal van Captain Kidd is een waargebeurd verhaal.

De gebeurtenissen rond Captain Kidd zijn op twee manieren te interpreteren, in het verhaal zijn twee verhaallijnen te onderscheiden.

Romantisch

Eén verhaallijn speelt zich af rond de legendarische schat van Captain Kidd. Die kant van het verhaal laat zich lezen als een spannend jongensboek. Houten driemasters, klapperend zeildoek, krakend want, een slingerend dek en de smaak van zout op je lippen. Kanongebulder en kruidendamp op het kanondek en de steen in je maag wanneer je in spanning staat te wachten op het moment van enteren. Roof,

plundering en fabelachtige rijkdommen die verborgen zijn op onbewoonde bounty-eilanden in sub-tropische Stille Zuidzeeën. Deze kant is de romantische versie van het verhaal.

Tragisch

De andere verhaallijn gaat over Captain Kidd als slachtoffer van de omstandigheden, omdat de eindverantwoordelijken buiten schot willen blijven. Deze kant van het verhaal gaat over de hebzucht van geldschietters, willekeur en arrogantie van marine-mensen, wanbeleid, communicatie-stoornissen, koppigheid en het ontlopen van verantwoordelijkheden. Kidd blijft uiteindelijk alleen over, tot het bittere eind gelovend in zijn eigen onschuld. Deze kant is de tragische versie van het verhaal.

Een dergelijk verhaal is bijzonder bruikbaar als thema. De romantische kant van het verhaal appelleert aan de verbeelding van stafleden en deelnemers en zorgt er voor dat het thema aanspreekt. De tragische kant van het verhaal leent zich voor "de boodschap".

Zondebok

Het verschijnsel van de zondebok is universeel en van alle tijden. De zondebok draait op voor de fouten of het falen van anderen. Wat gebeurt er met de coach als het voetbalelftal blijft verliezen....? Wat gebeurt er met de minister als zijn ambtenaren het verprutsen....? Wat gebeurt er met de buitenlanders als er geen werk meer is....?

En binnen de ploeg? Wat gebeurt er als het niet lekker loopt? Ja juist, je gaat op zoek naar een zondebok. De PL, het vervelendste jongetje in de ploeg, de partijdige en onaardige juryleden. Afschuiven van verantwoordelijkheid is zo gemakkelijk.

Het themaverhaal van de LSW, gebaseerd op het verhaal van Kidd, is géén waargebeurd verhaal. Ons verhaal is een bewerking gebaseerd op historische feiten.

5 Samenvatting - De Schat van Captain Kidd

William Kidd was een ordinaire zeerover. In 1701 werd hij opgehangen. Maar geruchten gingen dat hij een enorme goudschat had verborgen op een of ander eiland.

William Kidd, één van de beruchtste zeerovers uit de geschiedenis, was eigenlijk een grote pechvogel. Tot aan 1695 leefde hij een normaal leven. Hij was toen ongeveer 50 jaar oud en woonde in New York, waar hij een belangrijk en rijk man was. Zijn hele leven had hij de zeeën bevaren en nu was hij een ervaren kapitein met een eigen koopvaardijship. Een aantal jaren had hij echter als kaper gevaren. Dat wil zeggen, dat hij met toestemming van de Engelse regering vijandelijke schepen buitmaakte.

In dat jaar veranderde zijn hele leven voor goed. New York was toen nog van Engeland. Om dat er in de Indische Oceaan zoveel handelsschepen (Oostindiëvaarders) last hadden van piraten, vroeg de Engelse regering aan Kidd of hij zin had om de piraten te vernietigen. Hij zou dan een deel van de buitgemaakte spullen mogen houden als vergoeding voor de onkosten en als beloning. De rest van de buit zou dan voor de regering zijn.

Eigenlijk hoefde Kidd deze klus helemaal niet op te knappen. Hij was rijk genoeg en had een gezin met twee kleine dochters. Toch ging hij, omdat hij dacht dat hij in geval van nood door de Engelse regering zou worden geholpen.

In 1696 vertrok Kidd met een splinternieuw schip, de Adventure Galley, vanuit Londen richting Madagascar. Dat was toen een berucht pirateneiland. Maar het zat Kidd niet mee. Hij kreeg geen piratenschip te zien, laat staan in handen, en de bemanning begon te mopperen. Immers: geen schip, geen buit. Na een jaar varen was er nog geen cent verdiend. Ten einde raad overviel Kidd toen een Portugees schip met een Engelse kapitein. Dat was het begin van zijn zeeroversbestaan.

De moeilijkheid voor Kidd was, dat hij niet van te voren kon weten wat voor soort schip hij overviel. Hij mocht bijvoorbeeld geen Hollandse schepen beroven, maar wel Franse (om-

dat Engeland in oorlog was met Frankrijk!). Maar de handelsschepen gebruikten allerlei vlaggen om juist kapers te misleiden. En daardoor had Kidd een aantal malen pech. Hij beroofde zo schepen die niet Frans eigendom waren. En omdat de buit niet geweldig groot was, hield hij die voor zichzelf. Volgens de Engelse wet was hij nu zeerover geworden.

In 1696 vertrok Kidd met de Adventure Galley vanuit Londen...

Heimwee

Twee jaar later besloot Kidd naar huis terug te keren. Hijzelf was er van overtuigd dat hij geen zeerover was. Hij had toch alleen in opdracht van de regering gehandeld?

Onderweg hoorde hij in verschillende havens die hij aandeed, dat de Engelse regering hem als zeerover wilde berechten. Maar Kidd dacht, dat hij nog genoeg machtige vrienden in Engeland had die hem konden helpen. Zo kwam hij op 10 juni 1699 bij New York aan. Omdat hij de zaak toch niet helemaal vertrouwde, liet hij

Rijkdommen uit de koloniën

Tevens had de handelsvaart een enorme explosie doorgemaakt. De koloniën waren min of meer veiliggesteld en het achterland raakte ontsloten. Goud, zilver, parels, edelstenen, zijde, ivoor, specerijen, slaven; scheepsladingen vol kwamen er uit Indië, Afrika en Midden- en Zuid-Amerika. De stroom rijkdommen leek onuitputtelijk en lag voor het grijpen.

Een werkloos zeeman

Daar zat je dan in de kroeg. Je marine-schip was net opgelegd en je was zonder een cent op straat gezet. Je rug doet nog pijn van de stokslagen die je kreeg toen je protesteerde tegen de konstabel. Je vrouw was dood gegaan aan typhus tijdens je vorige reis en waar je kinderen waren wist je niet.

Naar buitenkijkend over je bierkroes, zie je het schavot op het plein staan. Morgen wordt daar de bemanning van een kaperschip opgehangen. Die dacht dat ze die franse koopvaarder mocht nemen. Maar ja, wisten zij veel dat de oorlog al was afgelopen. Om een diplomatieke rel te voorkomen besluit de regering maar eens een daad te stellen en dit niet door de vingers te zien (zoals met honderden vergelijkbare gevallen wél het geval was, was dat even pech hebben.)

Een tafel verder werd gepraat over de piraat Thomas Tew en zijn reis van 1693; 1200 pond de man...

En dan Henry Every, in augustus 1695. Méér dan 1500 pond de man. Er wordt aan tafel gefluisterd dat er een piratenjager naar de Indische Oceaan zou worden gestuurd onder bevel van William Kidd. Een kwart van de buit veroverd op de piraten zou voor de bemanning zijn. Het schip, de "Adventure Galley", zou in december te water worden gelaten.

Je dronk je kroes leeg en glimlachte, misschien kan je nog aanmonsteren. En anders? Ach, het piratenbestaan was misschien zo slecht nog niet... wat had je immers te verliezen?

Een tafel verder werd gepraat over de piraat Thomas Tew; 1200 pond per bemanningslid...!

De gouden eeuw van de piraterij

Zoals uit bovenstaand verhaal al blijkt, waren de wereldzeeën vergeven van de piraten. Het ene wilde verhaal over schatrijk geworden piraten na het andere bereikte Engeland. De piraten vormden zelfs een bedreiging voor de wereldhandel, er kwam geen schip meer door! Legendarische namen, met even legendarische schatten: Thomas Tew, Henry Every, Edward England, Charles Vane, Calico Jack Rackham, Howell Davis, Blackbeard, Bartholomew Roberts en zo verder.

De Engelse Oost-Indische Compagnie was bijna geruïneerd en stuurde brief na boodschapper na brief naar Londen dat het zo niet langer kon. Zij vroeg om speciale volmachten om piraten op te pakken en te berechten. Die kreeg ze niet....

Ze vroeg om een eskader van de Royal Navy, dat kreeg ze ook niet.... De Britse Oost-Indische Compagnie kreegCaptain Kidd.

zijn buit, die hij in die jaren bijeen had geroofd, op verschillende plaatsen begraven. Het grootste deel van zijn schat begroef hij in een boomgaard op Gardines Eiland, vlak bij New York. De schat bestond uit goud, edelstenen, gestikte dekens, zijde en andere kostbare stoffen.

Kidd werd uiteindelijk gearresteerd, berecht, veroordeeld en in 1701 op Hangman's Fair in Wapping te Londen opgehangen. Zelfs toen had hij nog pech. Het touw van de galg brak en Kidd moest voor de tweede keer worden opgehangen!

De schat op Gardiners Eiland werd door de regering opgegraven. Maar er bleven geruchten de ronde doen dat er op meer plaatsen schatten door Kidd waren verborgen. Schatten die hij al had verborgen in de tijd toen hij nog kaperkapitein was en geen zeerover. Misschien ontstonden die verhalen, omdat Kidd vlak voor zijn dood een brief schreef aan de Engelse regering. In die brief stond dat hij in Indië allerlei schatten had begraven met een waarde van 100.000 pond. Hij wilde die aan de regering schenken, maar dan moest hij wel zelf de plaatsen aanwijzen waar ze begraven waren. De regering ging er niet op in.

Oak Eiland

Eén van die plaatsen zou Oak Eiland zijn, vlak voor de kust van Nova Scotia (Canada). In 1795 ontdekte een jongen hier een vreemde ronde kuil. Hij ging er graven en vond de toegang tot een diepe gang die loodrecht naar beneden liep. Deze put was ooit gegraven en verstevigd met houten palen. Tijdens het graven liep de put vol met zeewater. Dat water kwam door een zij-ingang naar binnen, die in verbinding stond met de zee. Op die manier wilden de bouwers waarschijnlijk hun schatten beschermen. Maar hoewel men in latere jaren vaak in de put heeft gegraven en gezocht en duikers in 1971 zelfs tot een diepte van 70 meter kwamen, heeft men er nooit iets van waarde gevonden. Wel vond met een aantal jaren geleden in de put een steen met daarin het jaartal 1704 gekrast. Dat zou kunnen betekenen dat de put in dat jaar gegraven was, maar dat was wel drie jaar na de dood van Kidd!

Schatkaart

In 1929 kocht een zekere Hubert Palmer in Londen een antieke scheepskist, waarop stond: "Captain William Kidd 1669". In een geheim laatje vond hij een kokertje met daarin een opgerolde oude kaart waarop een eiland getekend stond. Op de kaart was duidelijk de naam "China Sea" te lezen, maar om welk eiland het ging, was niet duidelijk. De kaart droeg het jaartal 1669. Palmer kon verder met de kaart niets beginnen maar in 1952 gebeurde er iets merkwaardigs. In dat jaar zochten enkele Japanse vissers een veilig heenkomen voor een storm op het onbewoonde eilandje Jokoate voor de Japanse kust. De vissers neusden wat rond en vonden enkele tekeningetjes van geiten, die in de rotsen waren gekrasd. Een Japanse geleerde, Nagashima, hoorde hiervan en ging op onderzoek uit. Hij dacht dat de geitjes betrekking konden hebben op kapitein Kidd omdat die wel eens voor de grap een geitje als handtekening gebruikte (kid = geit). Hij wist ook van de oude schatkaart van Palmer en omdat Jokoate in de Chinese Zee lag, dacht hij dat dit misschien dat eilandje kon zijn. Nagashima onderzocht het eiland grondig, ontdekte een grot en vond daarin inderdaad een schat: enkele oude scheepskisten vol met gouden en zilveren munten met een geschatte waarde van meer dan 125 miljoen gulden! De schat werd voor onderzoek naar Japan overgebracht, maar enige tijd later bleek Nagashima spoorloos verdwenen te zijn. Met de schat. Of deze schat door kapitein Kidd is verborgen? Niemand weet het. Men weet niet eens zeker of Kidd ooit in de Chinese zee is geweest. Over zijn leven op zee is nauwelijks iets bekend. Maar spannend blijven de schatgraversverhalen wel. Want wie droomt er niet van om ooit eens zo'n schat te vinden!

(Artikel uit het jeugdblad "Weet ik", auteur Ferry Siemensma, Sisocode 658.2)

6 Thema-verhaal LSW '92 - In het spoor van Captain Kidd

Op 9 mei van het jaar 1701 wordt Captain Kidd ter dood veroordeeld en bepaalt de rechtbank dat hij moet sterven aan de galg. Hij wordt tegelijk veroordeeld met diverse leden van zijn bemanning. Andere leden van de bemanning fungeren als kroongetuigen en spelen een belangrijke rol in de bewijsvoering tegen Kidd. Slechts één van de gelijk met Kidd veroordeelde zeerovers wordt met hem opgehangen, de rest krijgt gratie.

Eind mei 1701 wordt Kidd opgehangen onder grote belangstelling van het gepeupel in Londen, en er is niemand in de menigte die zich niet afvraagt wat er met de schat van Captain Kidd is gebeurd.

En dan komt er in juni van 1701 een proclamatie van de Britse admiraliteit...

"Aan een ieder die het horen wil. Hierbij wordt alle Britse onderdanen het verzoek gedaan om op zoek te gaan naar de Schat van Captain Kidd. De helft van de schat is voor de vinder, de andere helft vervalt aan de kroon. Aanwijzingen voor de route van de zeerover Kidd zijn af te halen op het Admiralteitsgebouw, alwaar tegen ondertekening van de vinders-overeenkomst een uittreksel van het logboek van Kidd en een kopie van zijn zeekaarten verkregen kan worden. Elkeen kan op weg gaan. Op weg in het spoor van Captain Kidd."

De Britse admiraliteit redeneert "vele handen maken licht werk" en "niet geschoten, altijd mis" en hoopt zo een deel van de fabelachtige rijkdommen in handen te krijgen. De admiraliteit heeft de bemanningsleden van Kidd gratie verleend op voorwaarde dat ze de route van Kidd zouden onthullen en vertellen welke eilanden Kidd op zijn tocht had aangedaan. Dat

hebben ze allen gewillig gedaan, maar ze houden allemaal bij hoog en bij laag vol dat ze geen van allen tot de roeiers of de metgezellen van Kidd behoorden wanneer Kidd een aantal kisten en een handvol schoppen naar de wal roeide. Ja, ja.....

De schatzoekers

Na de proclamatie gaat het verhaal als een lopend vuurtje door Engeland. En van heinde en verre komen avonturiers en gelukszoekers, edelen en uitschot, rijken en berooiden, zee-lieden en boeren en vele anderen naar Londen en proberen aan te monstere op elke lekkende wastobbe die van plan is uit te varen. De Thames ziet zwart van de schepen en iedereen probeert koortsachtig zijn schip in topconditie te krijgen. Voor scheepsuitrusting en victualiën worden woekerprijzen gevraagd en er wordt gevochten om elk stukje zeildoek. De marine heeft de Thames gebarricadeerd en laat er geen schip in of uit voor de officiële start van de zoektocht (zaterdagmiddag-opdrachten).

Van heinde en verre komen avonturiers naar Londen om aan te monstere...

De voormalige bemanning

Aan de vooravond van de start is het groot feest in Londen. Iedereen gaat bij oude vrienden of erf-vijanden aan boord om te drinken op de goede afloop van het avontuur en om

te vissen naar informatie. Misschien weet die ander meer dan ik (zaterdagavond themapresentatie). De kroegen zijn overvol en iedereen kijkt om zich heen of hij voormalige bemanningsleden van Kidd ziet. Die zijn enkele dagen geleden vrijgelaten uit Newgate. En als ze herkend worden wil iedereen ze een glas rum aanbieden in ruil voor het ware verhaal van Captain Kidd. En dat verhaal krijgen ze ook; ze krijgen alleen niets te horen over de schatten (zaterdagavond kampvuur).

De zeereis

En dan is het zover. De marine-schepen in de blokkade drijven uit elkaar en geven een salvo uit al hun kanonnen. Het schatzoekers eskader licht het anker en hijst de zeilen en zakt de Thames af. Onderweg ondervinden ze alle moeilijkheden van een 17^e eeuwse reis per zeilschip. Storm, windstilte, scheurbuik, zeeslagen, mouterij, ratten en haaien, brand en ander vertier dat een zeiltochtje rond Kaap de Goede Hoop naar de Indische Oceaan biedt. Tussenstops zijn er op Johanna in de Comoyen, Perim in de mond van de Rode Zee en op Karwar voor de kust van Malabar (zondag hike).

In een hevige storm begint de mast vervaarlijk te kraken...

Vraagtekens

De speurtocht in de Indische Oceaan levert niets op en de schatzoekersschepen lopen binnen op Saint Marie op Madagascar, een berucht piratennest. Na zoveel maanden op zee zet de bemanning van de schepen de bloemetjes flink buiten in het piratendorp, waar allerhande vermaak wordt geboden (zondagavond activiteitenkermis). Daarna ligt iedereen tevreden en vermoeid in het witte zand in de tropische nacht en ervaart de romantiek van een Zuidzee-eiland bij een stralende sterrenhemel (zondagavond kampvuur).

Schatgraven

De schatzoekers krijgen in de gaten dat Kidd zijn schatten niet in de Stille Oceaan heeft achtergelaten, maar dat het waarschijnlijker is dat hij ze begraven heeft in de buurt van zijn woonplaats New York. De schatzoekers zeilen verder in het spoor van Captain Kidd en gaan in de Atlantische Oceaan aan land op eilanden als Gardiners Island bij Long Island en Oak Island bij Nova Scotia. En daar gaat iedereen koortsachtig aan het schatgraven: cryptische aanwijzingen ontrafelen, wichelroede lopen, afstanden afpassen, verborgen vallen onschadelijk maken, mededingers op een dwaalspoor brengen, hijsliften construeren, mijnschachten graven, kisten optakelen en alles wat er bij schatgraven maar komt kijken (maandagmorgen postenspel).

Terugreis

De voormalige bemanning van Kidd vindt als eerste de schat. Vervolgens vaart iedereen terug naar Londen. Daar wacht de admiraliteit om haar deel in ontvangst te nemen. De bemanning van Kidd laadt de kisten uit en stelt de opdrachtgevers van Kidd aan de kaak en zuivert de naam van Captain Kidd (sluiting LSW).

7 De voormalige bemanning van de Adventure Galley

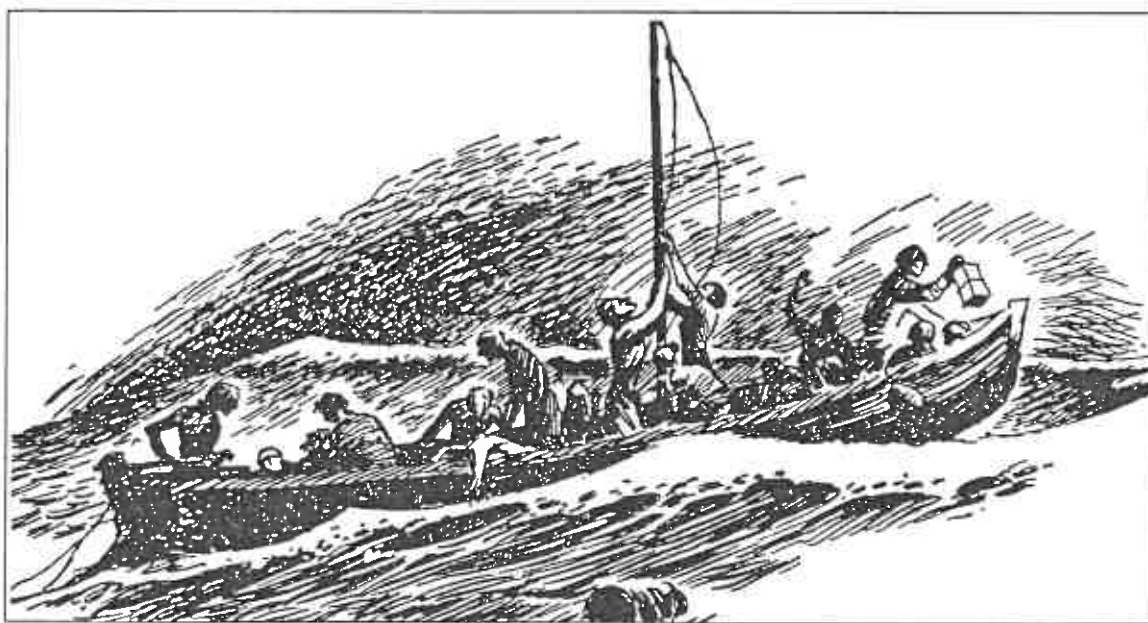
In februari 1701 vaart de Adventure Galley de Thames op. Het is donker en ze moet voor anker om de volgende morgen een loods aan boord te nemen. De stemming aan boord is gespannen. In elke haven die ze hebben aangedaan hebben ze te horen gekregen dat er een prijs op hun hoofd staat en dat ze beschouwd worden als piraat. Als dat zo is wacht de galg. Captain Kidd zwaait wel met zijn koninklijke commissie en zegt dat ze in hun recht staan en niets te vrezen hebben. Maar het zou niet de eerste keer zijn dat een kaper beschouwd werd als piraat.

Een paar bemanningsleden nemen het zekere voor het onzekere en laten in het holst van de nacht de sloep zakken en roeien naar de wal. Daar verdwijnen ze in de duinen, vanouds het domein van strandjutters en smokkelaars, die hun zeebroeders altijd een veilige haven bieden. Aan boord van de Adventure Galley wordt gevloekt en getierd, lijkt dit niet erg op schuld bekennen...? Aan boord is ook een administrateur, aangesteld door de Admiraliteit, die laat zich naar de wal roeien, meldt zich bij het Admiraliteitsgebouw en doet daar zijn verhaal. De Admiraliteit ruikt zijn kans....! Als

die ontsnapt nu eens gratie wordt beloofd willen ze vast wel getuigen tegen Kidd! Maar hoe krijg je ze te pakken? De duinen zijn voor marinemensen niet veilig.

De administrateur weet raad, samen met een officier gaat hij naar de smokkelaars- en jutterskroeg "The Gunn and Barrel". Daar is het héél vol en de terugkomst van Kidd is het enige onderwerp van gesprek. Er valt een stilte als de marinemensen binnenvallen en de administrateur begint zijn verhaal. Dat de bemanningsleden gratie krijgen als ze zich vrijwillig aangeven. Als de jutters en smokkelaars helpen zoeken krijgt iedereen in elk geval een maaltijd met exotische lekkernijen aangeboden. En diegene die een bemanningslid binnenbrengt krijgt een goudstuk... De smokkelaars en jutters verdwijnen in de duinen en krijgen alle bemanningsleden zover om zich aan te geven.

De bemanning verdwijnt in de gevangenissen en de verhoren beginnen. Wat opvalt is dat ze gaan van allen zeggen te weten waar de schatten begraven liggen. Ja, ja. En ze willen na hun vrijlating óók meevaren in het Spoor van Captain Kidd. De Admiraliteit voelt daar niet zoveel voor, maar ja, beloofd is beloofd.

Een paar bemanningsleden nemen het zekere voor het onzekere en laten in het holst van de nacht de sloep zakken en roeien naar de wal...

De barbier/chirurgijn (Edith van Veller)

Een belangrijke figuur aan boord, één van de specialisten. Handen in katrollen, verzwikte polsen en enkels tijdens het werk in de ra's en gruwelijke verwondingen in het zeegevecht waren dagelijkse routine, evenals scheurbuik, typhus en ongedierte. Uitgerust met een tas vol gereedschap die nogal eens verward werd met die van de timmerman.

Het was niet verstandig om ruzie te krijgen met deze vrouw. Want wat als ze wraak zou nemen als je in de scheerstoel zit of als je kwam voor een aderlating....

De bootsman (Louis Huisman)

Met de kwartiermeester en de konstabel de belangrijkste onderofficier. Hij was verantwoordelijk voor het onderhoud van het schip, het zeilklaar maken en het commando over het schip als het onder zeil ging.

Een figuur met een machtige stem, hij moet immers boven de wind uit brullen. Autoritair, direct en een geen-gelul-doorwerken-type.

Een figuur met een machtige stem en een geen-gelul-doorwerken-type...

De bottelier (Jeroen Zijlmans)

Misschien wel de populairste figuur aan boord. Hij had toezicht op de voorraad en verdeling van alcoholica aan boord. Prima middelen om het moreel op peil te houden.

Hij controleert regelmatig de kwaliteit van zijn voorraad (het kan immers zó bederven...). En dat leidt ertoe dat deze zeebonk een veel waggelender gang heeft dan zijn maten.

Misschien wel de populairste figuur aan boord...

De kanonnier (Robert Vastenhoult)

Verantwoordelijk voor het laden en afvuren van de gevreesde bronzen 6- en 9-ponders.

Uit de aard van zijn functie zo doof als een kwartel. Het enige wat hij nog verstaat is "vuur". Zeg dat niet als hij in de buurt is, dan gebeuren er rampen.

De klerk (Jaap Groot)

Aangesteld door de admiraliteit om de in beslag genomen schatten te administreren in een groot boek. Toegevoegd aan de bemanning en niet normaal op een piratenjager.

Een landrot en niet op zijn plaats tussen deze bende woestelingen. Hij is de pispaal en wordt gewantrouwd door de bemanning. (Hij zou er zo graag bijhoren, het is niet leuk om uitgesloten te zijn).

De kokkin

(Wilma Nieuwenburg)

Goed eten, goede moreel, goede vaart. Een goede kok was van onschatbare waarde voor een schip.

Slechts drie turven hoog en gewapend met een vervaarlijke houten lepel. Maak geen geintjes met deze kokkin, want dan kom je rare dingen tegen. Of vind je ratten in je bruine bonensoep soms lekker?

De konstabel

(Peter Voorbij)

Bevelhebber van de kanonniers op het schip. Koning op het tussendek. Beheerder van het kruitmagazijn.

Ook al zo doof als een kwartel. De konstabel heeft een wat pyromane inslag en het valt een beetje op dat hij toch wel erg veel met zijn kanonnen wil oefenen. Conversaties tussen de bootman, konstabel en kanonnier zijn bijzonder amusant en zouden heden ten dage vallen onder de noemer "geluidsoverlast".

De kwartiermeester

(Martin Vastenhout)

Verantwoordelijk onderofficier bij het inkwartieren aan boord of land op het inslaan van proviand. Bevelhebber van de grote sloep, van de enterploeg, bij verkenningstochten, uitbeter van de gage aan de bemanning en woordvoerder van de bemanning naar de officieren en de kapitein.

Een brutaal en gekwiekst man. De officieren vinden hem iets te gekwiekst en vertrouwen hem niet helemaal. In het zeegevecht, handgemeen en andere hectische situaties geniet hij echter blindelings vertrouwen van de bemanning.

De marketenster

(Ina Massop)

Zij heeft een eigen handeltje aan boord in zaken die voor zeelieden onontbeerlijk zijn. Tabak, pijpen, messen, medicijnen tegen huis kwaaltjes en zo meer. Het is wonderbaarlijk wat ze allemaal bij zich heeft.

Zonder pruimtabak had het leven van een zeeman geen zin meer. Blijf vriendjes met de marketenster, zij is heel gekwiekst.

De scheepsjongen

(Walter Dillissen)

Mee aan boord om het vak te leren. Altijd de sigaar voor de rotklussen en rotgeintjes van de oudere bemanningsleden.

Zijn eerste zeereis, en veel wijzer en volwassener teruggekomen. Toch heeft hij nog wat van zijn naïviteit en onschuld weten te bewaren en daarom hebben alle bemanningsleden een zwak voor hem.

De uitkijk/zanger

(Arjan Verschuur)

Muzikanten werden bijzonder gewaardeerd, de verveling was enorm op zo'n lange zeereis.

Dat gezang gaat weleens tegenstaan en dan wens je die muzikant zo ver mogelijk weg. Bovenin het kraaiennest als een soort Assurancetourix. Een fijne plek ook voor een "kunsteenaar", uitkijkend over zee borrelt de inspiratie als vanzelf op en niemand heeft last van je.

Muzikanten werden bijzonder gewaardeerd...

Dit zijn de deserteurs van de voormalige bemanning van Captain Kidd. Op hun aanwijzingen en het logboek van Kidd is het spoor van Kidd vastgelegd. De schatten liggen voor het grijpen....

Daarnaast lopen er soms marine-officieren, zeesoldaten en overige zeelieden rond in diverse toneelstukken. Deze rollen worden gespeeld door stafleden en exploreres van de "Die-Wilt-graef-groep" uit Wageningen (part-time acteurs, niet de hele LSW aanwezig). Verder verschijnt in het zaterdagavondtoneelstuk Captain Kidd (Ronald Rothuis) ten tonele. De

Kom aan boord en vaar mee in het spoor van Captain Kidd...

subkampstaf is allen marine-officier en commandeert één van de vier eskaders. Het eskader van de blauwe, rode, gele en groene vlag.

De themawerkgroep van de LSW bestaat op dit moment uit de volgende personen:

Acteurs

Walter Dillissen
Jaap Groot
Louis Huisman
Ina Massop
Wilma Nieuwenburg
Martin Vastenhout
Robert Vastenhout
Edith van Veller
Arjan Verschuur
Peter Voorbij
Jeroen Zijlmans

Grime

Moos ten Hagen

Techniek

Maarten Dillissen
Goosbert van Eck
Peter Hendriks
Jos van Vilsteren

Part-time acteurs, tevens LSW-jurylid

Ronald Rothuis
Laura Bos
Conrad Kok

Part-time acteurs, geen LSW-jurylid

Asse Seubring
Joris Vermaesen
Explorers Die Wiltgraeff

8 Vormgeving en huisstijl

Vormgeving

In hoofdstuk twee is gesteld dat het goed is om het thema zo veel mogelijk te visualiseren. Het is nu eenmaal leuk om te "kijken". Hoe mooier het er uit ziet, hoe beter er naar gekeken wordt. Anders gezegd: hoe beter het thema is vormgegeven, hoe enthousiater staf en deelnemers mee zullen doen.

Die vormgeving beperkt zich uiteraard niet alleen tot de activiteiten van de themagroep. Er zijn ook nog zaken als:

- de themakleding van de staf;
- de aankleding van de subkampen en activiteiten;
- de papierwinkel van informatieboekjes, inschrijffomulieren, kampkrant, aftekenkaarten, routeboekjes en zo verder.

De deelnemers krijgen al het bovengenoemde onder ogen. En al deze zaken hebben te maken met vormgeving. Niet alléén het thema kan dus voor de samenhang binnen de LSW zorgen. Een goed afgestemde vormgeving is een minstens zo krachtig middel. Net als bij het thema is afstemming tussen de subgroepen geboden.

Huisstijl

Wanneer er een eenduidige vormgeving binnen een activiteit plaatsvindt wordt er gesproken van "huisstijl". Let wel, de papierwinkel is niet het enige element waarop de huisstijl van toepassing is. Onder huisstijl valt ook de vormgeving van richtingaanwijzers, naamborden, fourage, zeefdruk en zo verder.

De vormgeving op papier is uiteraard wel het meest in het oogspringende en opvallende aspect van de huisstijl. Het zou goed zijn wanneer de volgende zaken in huisstijl vormgegeven zouden worden:

- deelnemersinformatieboekje;
- inschrijvingsbewijs;
- aftekenkaarten van opdrachten- en postenspelen;
- opdrachtformulieren en -boekjes;
- routeboekjes;

- kampkrant;
- deelnamecertificaat.

Je kan zelfs zo ver gaan om ook zaken als lettertypes en afmetingen vast te stellen, evenals alinea-indeling enz. Dat gaat wel erg ver. Niet iedereen heeft de beschikking over WP 5.1 en een laserprinter.

De huisstijl van de LSW '92 heeft betrekking op:

- kleur;
- bladspiegel;
- voorkantjes;
- plaatjes.

Kleur

Omslagen van boekjes, aftekenkaarten en deelnamecertificaten zijn dit jaar LICHTblauw van kleur (zie de omslag van dit themaboek). Het gaat over de zee dus blauw is een voor de hand liggende keuze.

Bladspiegel

Een bladspiegel is het gedeelte van de bladzijde waarop tekst en afbeeldingen worden weergegeven. Daaromheen zit de marge (boven - onder en links - rechts). In die marge kunnen allerlei verfraaiingen aangebracht worden om de pagina zijn eigen karakteristieke gezicht mee te geven (zie ook bij Robin Hood in '91).

Dit jaar wordt gekozen voor de karakteristieke, clichématige "schatkaarttrand"; de gescheurde en afgebrande rand zoals we die ten eeuwige dagen met schatkaarten zullen blijven associëren.

Voorkantjes

Het voorkantje van dit themaboek dient als voorbeeld. Er wordt gekozen voor het "deftige" dubbele kader waarbinnen tekst en afbeelding geplaatst worden. Het wordt op prijs gesteld wanneer iedereen voor de titels op de omslagen gebruik zou maken van het door de themagroep gebruikte lettertype. (Titels a.u.b. op tijd opgeven. Gaarne ook een "zeeplaatje" uit het plaatjesarchief, het schip is geen verplicht nummer.)

Plaatjes

In de bijlage vind je een plaatjesarchief, het kader voor voorkantjes en een aantal bladspiegels. Eigen plaatjes kun je uiteraard ook gebruiken. Liever niet de zo bekende plaatjes die je doorgaans in Scoutingboekjes tegenkomt (Hamster Joviaal hebben we nu wel genoeg gezien, evenals padvinders onder instortende tenten of verdwaalde patrouilles.) Wanneer je zelf plaatjes kiest, kies deze dan in het thema; de 17^e eeuw, zeilschepen, piraten en zo meer.

Ondersteuning

Als je er zelf niet helemaal uitkomt en je behoefte hebt aan ondersteuning bij vormgeving, lay-out, opmaak, illustraties enz. dan kun je de themagroep benaderen.

